

גשר לקשר-הודעה מס' 20

בס"ד

פרשת כי תשא

"וַיִּתֵּן אֶל-מֹשֶׁה כְּכֹלֹתוֹ לְדַבֵּר אֶת־בְּרַר שְׁנֵי לַחַת הַעֲדַת לַחַת אֶבֶן כְּתָבִים בְּאֶצְבַּע אֱלֹהִים" (שמות, לא, יח).

מי שמחפש דוגמה לקושי לעקור שיבושים שחדרו עמוק לתודעה – ימצא אותה בצורה הרווחת של לוחות הברית, שעליהם מסופר בפרשתנו. בספרים, בסמלים של מוסדות ואף בבתי-כנסת רבים מופיע ציור של לוחות הברית שראשיהם מעוגלים, אך מתברר שזה שיבוש מוחלט, שחדר אלינו ממקורות זרים. הציור הנפוץ של הלוחות נולד בעקבות ציורים של אמנים נוצרים, כמו רמברנדט, גוסטב דורה ואחרים. הללו תיארו בדמיונם החופשי את תבנית הלוחות כבעלי ראשים מעוגלים, וכך ציירו אותם.

בתלמוד (בבא-בתרא יד, א) מפורטות המידות המדוייקות של הלוחות:

"הלוחות אורכן שישה ורוחבן שישה ועוביין שלושה". בהמשך הגמרא מפרטת את מקומם של הלוחות בארון הברית, לצד ספר-התורה ושברי הלוחות. מעיון בדברים ברור לגמרי שהלוחות היו מרובעים ולא מעוגלים. עוד פרט חשוב שעולה מהדברים הוא, שכל אחד ואחד משני הלוחות היה ריבוע מדוייק (שישה טפחים על שישה טפחים).

היו שמצאו גם משמעות סמלית בעובדה שבעיני הנוצרים הלוחות מעוגלים, ואילו ביהדות הם מרובעים. תפיסת-העולם הלא-יהודית מבוססת על 'עיגול פינות'. הגויים נטלו מן היהדות תכנים וערכים, והתאימו אותם לצורכיהם. לעומת זה, אנחנו מחוייבים למה שנאמר בתורה, ועלינו להתאים את עצמנו אל התורה ולא להפך. חשוב לתקן את הציורים המשובשים ולהשתדל להחדיר ככל האפשר את הצורה הנכונה של לוחות הברית, כפי שהיא מוגדרת במסורת חז"ל – שני לוחות, שני ריבועים מדוייקים. ויהי רצון שזכרה בקרוב לבניין בית-המקדש, שאליו יוחזרו ארון הברית ובתוכו הלוחות המקוריים שקיבל משה בהר-סיני.

מעובד מתוך: [יהודים אינם מעגלים פינות](#) / מנחם ברודגיליון 15 פרשת כי-תשא, מאמר השבוע

ולענייני דיומא:

- ערכת ספרי קריאה לכיתה ד'** - בימים אלו מגיעה לבתי הספר ערכה של 50 ספרי קריאה עבור תלמידי כיתות ד'. הספרים מיועדים לספריה כיתתית ולא ספריית ב"ס. יש לוודא כי כל הספרים שקיבלתם הם ע"פ הרשימה. לעיון ברשימה יש להכנס לפורום רכזות ומדריכות שפה בחמ"ד (ניתן ללחוץ [כאן](#)). יש לשים לב שיש ספרים שנמצאים בשני עותקים.
- הגביע הנווד** - ב"ה אנחנו שומעים משובים מרגשים מאוד מהפעילויות לעידוד קריאה "חמ"ד של ספר". ישר כוח לבתי הספר שזכו בגביע הנווד לחודש אדר א'!

מחוז צפון: ב"ס "יד ששון", לביא. רכזת: ראומה ביים, מדריכה: אפרת עמיצור, מנהל: איתן מור-יוסף.
מחוז ירושלים: ב"ס "חן עפרה", עפרה. מדריכה: ענבל ישראלי, מנהלת: חגית סלע.
מנח"ל: ב"ס "פסגת דוד", ירושלים. רכזת: ריקי חרדים, מדריכה: פנינה חוברה, מנהל: אלדד כהן.
מחוז ת"א: ב"ס "ציפור", בת-ים. רכזת: סימה קהלני, מדריכה: פנינה מלכיאל, מנהלת: אורלית נפתלי.
מחוז מרכז: ב"ס "רש"י", נתניה. רכזת ומדריכה: צילי מלכה, מנהלת: לילי חג'אג'.
מחוז דרום: ב"ס "אפיקים בנגב", ב"ש. רכזת: תמר חדד, מדריכה: אורלי מרדכי, מנהלת: סימה איתן.
מחוז חיפה: ב"ס "נתיב אליעזר", חיפה. אחראית ספריה: אניטה שינפלד, רכזת: ענת ישראלי, מנהל: רון פוכטר.

אשמח לשמוע תגובות ורעיונות,

שבת שלום, שלכן,

יעל נדלר

מנחה ארצית לחינוך לשוני בחמ"ד yaelnadler@bezeqint.net